

## **ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЙ ВІДБУДОВИ: РОЛЬ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ У ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД**

**Яцола Віталій Петрович**

*здобувач другого магістерського рівня,  
Львівський національний університет ветеринарної медицини  
та біотехнологій імені С. З. Гжицького*

Повоєнний період для будь-якої країни є складним часом трансформацій, упродовж якого відновлення інституцій та систем публічного управління стає ключовим чинником сталого розвитку. Стратегії відбудови мають враховувати не лише економічні та соціальні виклики, а й специфіку функціонування державних органів, їхню спроможність ефективно реалізовувати державну політику в умовах відновлення. Саме публічне управління, що включає розробку та впровадження відповідних реформ, визначає рівень довіри суспільства до влади і здатність держави адаптуватися до нових умов.

Особливістю повоєнного відновлення є необхідність комплексного підходу, який поєднує правове реформування, модернізацію інституцій, розвиток людського капіталу та цифровізацію. Важливо, щоб стратегії відбудови базувалися на прозорості, підзвітності та участі громадянського суспільства у процесах прийняття рішень. В цьому контексті роль публічного управління виходить за межі адміністративної функції і стає основою для формування демократичних практик і сталого розвитку у постконфліктний період.

Ефективне публічне управління в повоєнний період передбачає не лише відновлення роботи державних інституцій, а й суттєве підвищення їхньої здатності відповідати на нові виклики. Одним із пріоритетів є реорганізація структури органів влади та впровадження стандартів прозорості і підзвітності [1, с. 47]. Важливо також інвестувати в розвиток кадрового потенціалу, забезпечуючи державних службовців знаннями і навичками, необхідними для роботи в складних умовах.

Відновлення правового поля та забезпечення верховенства права відіграють критичну роль у процесі відбудови. Встановлення чітких правових норм, здатних гарантувати захист прав громадян та бізнесу, є фундаментом для довіри до державних інституцій. При цьому важливо, щоб законодавчі ініціативи враховували особливості повоєнного періоду, зокрема, гнучкість у впровадженні реформ та ефективний механізм контролю за їх виконанням.

Цифровізація публічного управління виступає одним із інструментів підвищення ефективності та прозорості процесів. Запровадження

електронних сервісів дозволяє скоротити адміністративні бар'єри, зменшити корупційні ризики та підвищити доступність послуг для населення [2, с. 83]. Водночас цифрові технології створюють умови для інтеграції різних рівнів влади та забезпечують швидкий обмін інформацією, що є важливим у відновлювальному процесі.

Не менш важливою є роль громадянського суспільства у контролі за діяльністю органів публічного управління. Залучення представників громади до прийняття рішень сприяє підвищенню прозорості і формуванню суспільного запиту на якісні зміни. Формування діалогу між владою та громадськістю допомагає виявити проблемні сфери та оперативно реагувати на виклики, що виникають у процесі відновлення.

Нарешті, стратегічне планування відбудови має базуватися на міжсекторальній координації, що включає взаємодію публічного сектору, бізнесу та міжнародних партнерів. Такий підхід дозволяє ефективно використовувати ресурси, уникати дублювання зусиль та забезпечувати комплексність заходів [3, с. 119]. Врахування міжнародного досвіду і адаптація його до національних умов сприяють формуванню сталих механізмів розвитку.

Процес відновлення публічного управління в Україні після війни є складним та багатовимірним завданням, що вимагає системного підходу і координації зусиль на всіх рівнях влади. Лише комплексне реформування інституційної структури, посилення правового поля та кадровий розвиток можуть забезпечити належний рівень спроможності державних органів. Важливо, щоб ці зміни супроводжувалися підвищенням прозорості та підзвітності, що сприятиме відновленню довіри громадян до держави.

Цифровізація, як інструмент модернізації публічного управління, має стати ключовим чинником у трансформації системи. Впровадження сучасних електронних сервісів не лише спростить доступ громадян до послуг, а й мінімізує корупційні ризики. Однак, для повноцінного використання потенціалу цифрових технологій необхідно подолати виклики, пов'язані з нерівномірним доступом до інтернету та цифровою грамотністю населення.

Активна участь громадянського суспільства і налагодження діалогу між владою та громадянами є незамінними умовами сталого розвитку публічного управління. Водночас важливо враховувати міжнародний досвід і адаптувати його з урахуванням національного контексту. Лише спільні зусилля державних інституцій, бізнесу, міжнародних партнерів і громадян дозволять сформувати ефективну, прозору та відповідальну систему управління, що сприятиме довготривалому миру та розвитку України.

### **Список використаних джерел:**

1. Бойко, О. В. Реформування публічного управління в Україні: виклики та перспективи. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія: Політологія*. 2023. Вип. 65. С. 45–56.
2. Коваль, І. П. Цифровізація в системі публічного управління: теоретичні засади та практика впровадження. *Електронне урядування та інформаційні технології*, 2022. № 4 (12). С. 78–89.
3. Петренко, Н. М. Роль громадянського суспільства у розвитку демократичного публічного управління в Україні. *Політика і суспільство*, 2021. Вип. 3. С. 112–121.